

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképzésben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Az európai politika.

A magas politika holt pontra érkezett, ahol nincs semmi mozgás és csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel lehet némi emóciózt előidézni. Ez a nyugalom bizonyosan időelőtti és jelentőséges és nem akarja azt mondani, mintha a magasabb politikában nem lennének többé-kevésbé fontos elintézetlen kérdések. Itt az elintézetlen krétai ügy, három európai nagyhatalom kínai kalandja, és a spanyol-amerikai háború sem utolsó sorban foglalkoztatja a magasabb politika intézőit, jól lehet a közvetlen érdekelt államok távol esnek az európai koncerttől.

Amerika csak pénzügyi politikai tekintetben érdekel bennünket s itt is csak annyiban, amennyiben minden nap új kereskedelmi politikai meglepetéseket és károsításokat várunk Amerikától és alig akarjuk hinni, hogy napok mulhatnak el anélkül, hogy Amerika új támadást ne intézne Európa közgazdasági politikája ellen.

Spanyolország ellenben teljes rokonszenvünket bírja az Amerika által előidézett háborúban, mert az igazság az ő részén van, mert a háborút nem akarta s mert igazságtalanul lett megtámadva birtoka. Rokonszenvünket csak fokozza a közelrokon kötelek, mely Spanyolország regenskirálynéját a Habsburg-házhoz fűzi és Magyarország a legnagyobb felháborodással utasította vissza azokat a híreket, melyek királyunk érzelmeit illetően Mac-Kinley tiltakozó szavait tudatták. De még a spanyol-amerikai érdekharcz sem képes mozgásba hozni az európai koncertet; érezzük, biztosra vesszük, hogy a koncert teljes működésben van, de hangjait nem halljuk; látjuk, hogy játszik, de nem hallunk belőle semmit, mert közvetlen közelünkben sok a láрма.

Törökországot a krétai kérdés veszi igénybe, Oroszország nyakig ül a fontos reformokban és nagy ázsiai vállalatokban. Olaszország még nem heverte ki afrikai kalandjának utóférdalmait, Franciaország meg az égető Dreyfus-ügygel közvetlen a választások előtt áll. Németországot még mindig rázza a hideg a birodalmi gyűlési választásoktól és kínai sikerei kellenél jobban igénybe veszik és Anglia kémszemekkel figyeli a Kuba szigetén lobogva égő háborút.

Ausztria-Magyarország folyton növekvő nyugtalansággal tekint kormányzati formája, a dualizmus válsága

elő és épen Magyarország, melyet mindig a dualizmus ellenségeinek tartottak, vállalkozott a nehéz feladatra, hogy Ausztria centrifugális elemei ellen a legerélyesebben megvédelmezze. A dualizmus nincs veszélyben, mert Magyarország hatalmas és erőteljesen védi azt és e védelmet nemzeti államfentartó akciónak tartja. De Ausztriában olyan nemzetiségi háború dühög, amely a vezető politikai személyek egész figyelmét igénybe veszi s amelynek leküzdéséhez a legmegfeszítettebb cselekvés szükséges. Magyarország a be nem avatkozás elvét követi, de aggodva nézi a dolgok fejlődését, mert a viszonyok kiszámíthatatlan módon alakulhatnak és ez figyelemreméltó méretekben megköti a magyar parlament cselekvő képességét.

Bizonyítva ezekre a körülményekre kell visszavezetni, ha az európai koncert harmonikus összhangja nem üt meg messze elhallatszó akkordokat. Nagy a láрма a muzikusok közvetlen közelében. Ezért nem hallani őket.

Másolat. Sz. 25000/98. A földmívelésügyi, a pénzügyi és a kereskedelemügyi m. kir. miniszterek rendelete az Amerikából származó élő növények és a San José pajzstetűvel lepett friss gyümölcs behozatalának tilalmazása tárgyában. A San José pajzstetű (Aspidiotus Perniciosus) Amerikából való behurcolásának megakadályozása céljából a cs. kir. osztrák kormányval egyetértőleg, további intézkedésig a következők rendeltetnek: 1. Élő növényeknek, oltóvesszőknek, dugványoknak és mindennemű, friss állapotban lévő növényi részeknek, ugyszintén az olyan hordóknak, ládaknak vagy bármely néven nevezendő más tárgyaknak, melyek a fent nevezett áruk, vagy növényi részek csomagolására szolgáltak, Amerikából való behozatala tilos. 2. Hasonlóképpen tilos az Amerikából származó mindennemű friss gyümölcsnek, továbbá friss gyümölcscrészeknek és hulladéknak, valamint az ezek csomagolásához használt tárgyaknak behozatala is akkor, ha a behozatali vámhivatalnál eszközölt vizsgálat akár az árun magán, akár a csomagoláshoz használt tárgyakon a San José pajzstetű jelenlétét állapítaná meg. Az előző bekezdésben jelzett tárgyak csak a bodenbachtseheini, a trieszti és a fiumei fővámvivatalokon keresztül bocsáthatók behozatalra. 3. Az 1. és 2. pontban

foglalt határozatok az átviteli forgalomra is érvényesek. 4. A földmívelésügyi miniszter felhatalmaztatik arra, hogy az 1. pontban jelzett tilalom alól a szükséges elvagyázati és övrendszabályok alkalmazása mellett esetről esetre kivételt telessen. 5. Jelen rendelet a közzététel napján lép hatályba. Kelt Budapesten, 1898. évi április hó 20-án. Darányi s. k. Lukács s. k. Br. Dániel s. k.

Az állatforgalom rendezése.

Budapest, 1898. május 7.

A tervezett gazdasági kiegyezésnek épen egyik legfontosabb vívmányát meg nem érdemelt módon megvető hallgatással mellőzi ugy a politikai, mint a mezőgazdasági szaksajtó. Ez a monarchia két állama közt az állatforgalom szabályozására vonatkozólag történt megállapodás, amely forgalom a visszasságok egész legióját produkálta és a magyar mezőgazdaságnak örökös panaszra adott okot.

Az állapotok tarthatatlansága mindenek előtt a decentralizált illetékességben volt. Minden helytartóságnak joga volt beviteli és átviteli tilalmat kibocsátani, mely tilalom egész vármegyére kiterjedt és így nem egy községet, vagy egy kört sújtottak az ilyen intézkedések, hanem mindjárt egész vármegyéket kizártak a nemzetközi forgalomból, gyakran egészen alaptalanul, vagy túlzott okok miatt.

A magyar és az osztrák kormány közt létrejött megállapodás, mely a kereskedelmi és vámszövetség megújításáról szóló törvényjavaslatba új cikként van felvéve, mind a két irányban segít a bajon. Első sorban tilalmak kibocsátására kizárólag a minisztérium illetékessége állapítottatik meg és ezzel meg van adva a kezesség, hogy az állategészségügyi rendelkezések ne szolgáljanak egyéni érdekeket, vagy ne bocsássák ki és szüntessék meg azokat rokonszeny alapján.

Másodsor megállapodás történt, hogy ne lehessen egyszerre egész vármegyéket kizárni a be- és átvitelből, hanem csak a fertőzött községeket és a közvetlen szomszédos területet, és így jóvőre nem fog mindjárt egy egész vármegye szenvedni egy község ellen kiadott tilalom miatt.

Bármint és bármely pártszempontból gondolkozzék

TÁRCZA.

A hold egy méterre a földtől.

Irta: Hoffman Ottó.

A párisi 1900-iki világiállítás magyar királyi kormánybiztosa Lukács Béla érdekes felolvasást tartott a múltkor, amelyben megemlítette, hogy a jövő párisi világiállításon a „clou“-t egy óriás messzelátó fogja képezni, amelyhez fogható az emberi művészet és ipar mindeddig nem produkált még. Mikor ennek az óriási csőnek az eszméjét Deloncle francia képviselő felvette, azt irták a lapok, hogy a három méter átmérőjű tükör a hold képét úgy fogja feltüntetni, mintha azt egy méter távolságból néznék. Szóval, a párisi világiállítás látogatói saját szemükkel fognak meggyőződni arról, hogy vajjon laknak-e emberek a holdon vagy sem, vannak-e ottan erdők, mezők, rétek, folyók és patakok, amint azt nem egy tudós merse már állítani.

De vajjon tényleg egy méterre fogja-e hozni ez a cső a holdnak a képét? Határozottan nem. Hogy ezt az eredményt elérhessük, 380 milliószoros nagyításra volna szükség; eddigi leghatalmasabb messzelátóink csak 2-3000 ezerszeres nagyítanak, vagyis más szóval, ugy mutatják éjjeleink szelid fényű világosságát, mintha az 127.000 méter távolságban lebegne tőlünk.

A párisi nagy cső, mint szaklapokban hirdik, hatvan méter hosszú lesz és üveglencséjének átmérője elérni majd az 1 $\frac{1}{4}$ métert. Ez a kolozsali tubus, aminek súlya bizonyára több ezer kilogramm, mozdulatlanul a földön fog nyugodni; a megvizsgálendő tárgy képét, legyen az a hold vagy bármi más égitest, egy három méter átmérőjű mozgó tükör fogja a csőbe vetíteni.

Mindezekből az adatokból, amiket itt felsoroltam, az világlik ki, hogy ez a csillagszó nem fog sokkal többet mutatni, mint a chikagói Jerkess-féle, a mi nek egy méteres üveglencséje van, vagy pedig a valamivel kisebb Lick-féle ekvatoriál.

Az által pedig, hogy a párisi nagy cső nem közvetlenül, hanem a tükör által kapja a fényt, a hold képét nagyon is elmosódva fogjuk láthatni. Ehhez járul még a kiállítási mámorban uszó világváros poros levegője, a gyárak füstfellegjei.

De ha a kiállítás után valami kedvezőbb helyen állítják fel a gigantikus műszert, ahol a levegő tiszta és nyugodt, mint tesz az, Dél-Franciaországban, Algíriában vagy a Szahara francia részében, akkor bizonyára igen fontos eredményeket érhetünk el vele.

Dr. Klein azt tartja, hogy az óriás cső sohasem fog tiszta képet nyújtani, míg ellenben Flammarion Camille már a terv felmerülésekor azt írta, hogy 8000-szeres nagyítást fognak ezzel a műszerrel elérhetni. Ebben az esetben ugy látnók a holdat, mintha az 48.000 méter távolságban lebegne tőlünk.

Mi azt hisszük, hogy ez a nézet is túlzott és meg lehetünk elégedve, ha az 1900-iki „clou“ 96.000 méterre hozza a legérdekesebb égitestet. Ez oly távolság, mint körülbelül az Andrassy-ut 40-szeres hossza, amelyből igen sok érdekes részlet fedezhetünk majd fel kísérlőnkön — még fantázia nélkül is; mert bizonyos, hogy sok oly dolgot akarták már észrevenni a holdon, ami nincs is ottan.

Igy Gruithuisen 1822-ben terjedelmes értekezést tett közzé, amiben kifejti, hogy a holdon egy erődöt sikerült fölfedeznie, bástyákkal, tornyokkal, magas falakkal. Sőt mi több, a Gruithuisen fantasztikus várát akkor

megfigyelő is látta. Schwabe ugyanis azzal a hírrel lepte meg a világot kevéssel Gruithuisen felfedezése után, hogy a várát körülvevő sáncokat ostromolják, vagy pedig legalább tüzgyakorlatokat folytatnak ottan a holdlakók, mert egy este az erődítményeket puska- porfellegek borították el.

Még sajtóságosabb fölfedezéseket tett Schröter, a mult század egyik legszorgalmasabb megfigyelője.

A „Marius“ nevű kráter alján ugyanis egy várost fedezett fel, amely nemsokára pusztító tűznek lett martalékává. Egy városégés a holdon, ennél szenzációsabb hírt még alig közöltek a lapok. Nemsokára egy olasz csillagász Piazzí (a Ceres bolygó felfedezője) azt vitatta, hogy az ilyen óriási tűzvészek a holdon felette gyakoriak és ő már többször észlelt ilyeneket. Az idősebb Herschel a tűneményt vulkánikus erupciónak magyarázta és azt állította, hogy egy ízben több mint 150 égő vulkánt volt képes megfigyelni a holdon.

A mult század elején Louville egy rémséges zivatar-nak volt szemtanuja, mely a hold középső tájékait érte. Egész világosan ki lehetett venni a cikázó villámok fénycsikjait.

Különös a dologban csak az, hogy modern, javított szerkezetű és nagyobb erejű eszközeinkkel mindezeket a csodadolgokat nem vehetjük észre. A fantázia azonban sok esetben pótolta ezeknél a műszerek hiányosságát. Legfurcsább megfigyelés ebben a tekintetben az, a mit a már megemlített Schröter tett volna 1789. október 15-én. Egész sor fénylő pontot látott, amik ünnepléses menetben végigvándoroltak volna a hold éjszakai oldalán. Sőt napjainkban is Pickering amerikai csillagász azzal állt elő, hogy valóságos fo-

Zám.

nyelvényekre

m

helyt és az

szerkezeti

0% tuzelő-

hatható

szakkal a

szavakat,

ek.

ket

s gyári

t

parókat

vár

18 14-40

18 14-40

mal meg-

nyel.

rammó is

köpök az

a. amidőn

gyva. kocz-

get, amely

hat, tehát

akat lehe-

tői.

díj)

13-ig

emény

ben

O

600000

400000

200000

100000

60000

40000

60000

200000

250000

800000

720000

500000

550000

550000

valaki a kiegyezési javaslatok egyes részletei felől, de ama meggyőződés elől egyetlen elfogulatlan ember sem zárkozhatik el, hogy a magyar kormánynak ez a megállapodás nagy sikerét jelenti, melyet e földmivelő állam mezőgazdaságára nézve nagy előnyök fognak kísérni. Tiszteljük mindenkinek meggyőződését és senkitől sem kívánjuk, hogy benyomások szerint ítéljen, de mégis nem őszinte eljárásnak kellene bélyegeznünk azt, ha valaki e vívmány értékét félreérteni, vagy lejjebb szállítani akarná.

Az az átkozott obstrukció.

(Nyílt levél ngos Török Bertalan szerkesztő, képviselő urhoz.)

Teljes életemben az obstrukció híve voltam. Nemde különös? Egy kormányparti ember az obstrukció híve. Ez nem is lehet másképpen. Minden ember — tekintet nélkül arra, hogy miféle párti — obstrukcióval lép ki ebbe a zajos világba. Nyöszörög, nyávog, sivalkodik aszerint, milyen fejlett a tüdője. Ez az újszülött obstrukciója, ebben a nők is egyenlő politikai joggal bírnak a férfakkal. Innen kezdve egész élete az embernek egy folytonos obstrukció. Már az első fűrésztérsnél kézzel, lábbal, szájjal obstruál a kis ember. Ez az obstrukció eltart az iskolás korig, valahányszor csak összejön a hideg vízzel.

Az iskolában obstruál a lecke, a tanár, a fegyelem ellen. A gyermekből ifju lesz. Sebes vére pezseg. Olvassa a politikai lapokat. Ekkor kezdődik a politikai obstrukció. Obstruál minden ellen, ami az ő temperamentumával ellenkezik. Ilyen volt Ön, ilyen voltam én, ilyen minden ifju ember. Azonban idővel benő a fejünk lágya, megokosodunk, kezdjük a politikai eseményeket mérlegelni, a politikai véleményeket bírálni, mig nem egészen megjuhászodunk és leszünk hűséges mamelukok (amint szokta mondani az ellenzék).

Igy szoktam le én is rendre az obstrukcióról. Mit mondok? Nem csak leszoktam, de határozottan irtódom tőle. Miért? Azt is elmondom. Annak sora van.

Amint tetszik tudni, már 23 éve folyton biztatnak, hogy így, meg amúgy javul a helyzetünk. És én ezt következetesen már 23 éve nem hiszem, s minthogy 23 éve semmit sem javult, hát igen természetes, hogy nem hiszem. Azonban, az Isten bocsássa meg a bűnömöt, most, a 24-dik esztendőben, szinte hogy elhittem. Igazán. A „Néptanítók Lapja“ (ezen kívül nincsen másban vizsgálat) közölte, hogy 1898. jan. 1-én kezdve minden 10 éven felül szolgáló tanító 500 ft fizetésbe léptették elő, s minthogy a 24-ben a 10 megvan ^{24/10}-szer, tehát reám is vonatkozik; megcsóváltam a fejem, de nem hittem. Az újévi számban jelent meg. Hát újévben mindenkinek szoktak gratulálni, kedveskedni, ajándékot adni, már kinek-kinek ahogy dukál; a tanítóknak is kedveskedtek. Ez ugy sem került eddig egy fillérbe sem, hát legyen nekünk is örömünk. Kolégám annyira hitték, hogy mindennek lehordtak, miért vagyok hitetlen Tamás még a 24-ik esztendőben is.

Mi tanítók, tetszik tudni, roppant naivok vagyunk

lyammedreket fedezett fel a holdon. Ezt a megfigyelést sem tudták mindedig megerősíteni.

A párisi nagy csótól tehát igen sokat várhatunk, ha kedvezőbb fekvésű helyen állítják föl, mint Párisban; Mikor arról volt szó, hogy Budapesten is létesítenek majd nemzeti obszervatóriumot, hangsúlyoztuk ezen a helyen, hogy a mi fővárosunk sem alkalmas asztronómiai megfigyelésekre, nagy csillagszövek felállítására, hanem, hogy sokkal alkalmasabbak erre a célra a budai hegyek, vagy esetleg Gödöllő.

Háttra volna még annak a kérdésnek a fejtegetése, hogy csakugyan lehetetlen volna-e egy oly messzelátót építeni, amely a holdat egy méterre hozza?

Elméletileg nem. Egy 60.000 méter átmérőjű tükör meg egy körülbelül 1.200.000 méter hosszú cső képesek erre. Tegyük fel, hogy tényleg lehetséges volna a technikai akadályok legyőzésével egy ilyen óriás látószert elkészíteni a jövő párisi világiállításra; a tükör ebben az esetben egy egész megyét fedne el, a cső pedig elnyúlna Páristól egészen Budapestig. A világiállítás látogatóinak tehát előbb Budapestre kellene utazniok, hogy megláthassák a holdat egy méter távolságból. Ezért bizony már érdemes a hosszú utat megtenni, a gyakorlatban azonban — feltéve, hogy sikerül az óriás cső elkészítése — semmit sem látunk a holdból, csak a levegőnek vibrációi tánczólnak folyton a szemünk előtt.

Valami egészen új találmány, legyen az más átlátszóbb üvegyanyag, mint a mostani, vagy új szerkezet közelebb hozna bennünket a célunkhoz. Az eddigi csövek dimenzióinak szertelen fokozása által, ugy látszik, már semmit sem érhetünk el; a párisi 1900-iki szidérosztát-tal elértük a hatást, amelyen túl már nem mehetünk.

(E—s.)

mindent el tudunk hinni. Képzelve csak, még én is szinte elhittem, annyira, hogy egy tekintélyes úrtól meg is kérdeztem, vajjon igaz lenne-e ez, vagy csak amolyan újévi gratuláció?

Az az ur azt mondta: „Igen, lehet, hogy megkapja az 500 forintot, ha az ellenzék nem csinál obstrukciót s elfogadja a költségvetést.“

Mélyen tisztelt uram! Mikor odaát a mi szomszédaink a bécsi parlamentben obstruáltak, amin minden magyar politikus felboszankodott és dühös volt, én csak mosolyogtam, de nem haragudtam, nem, mert roppant furcsának találtam a helyzetet. Hogyne, mikor nem a tehén obstruál és rugja fel a sajtárt, akit fejnek már 300 éve, hanem aki feji? Ezen a visszás helyzetet mosolyogni lehet, de haragudni nem.

Hanem mikor az a jó ur az obstrukciótól tette függővé az én helyzetem javulását: felforrt az epém, dühös lettem. Azóta megfojtának, felakasztának, főbe lőnek minden embert, aki obstruál.

Tudom, hogy ön mindig híve és jóakarója a tanítóknak s így nekem is. Mint munkatársra arra kérem, hogy minden képviselőt, aki obstruálni mer és hátráltatja az én boldogulásomat, hívjon ki párbajra, kardra, pisztolyra, puskára, ágyura; semmi áron meg ne engedje az obstrukciót (eddig csak két diák szót utáltam: portio, executio; most már harmadikat is utálok: obstructio), meg ne engedje senki fiának, ne, uram, mert már 7 gyermekkel oda jutottam, hogy a hitelezőim kezdenek obstruálni ellenem, ez pedig nálam, aki eddig becsülettel éltem, baj lenne, de erősen nagy baj; — valósággal a közérdekbe vágó baj lenne, amennyiben a sok obstrukció ugy elkeserítene, hogy többé nem lenne kedvem írni a „Közérdek“-be.

Ezek után, ngos szerkesztő képviselő ur (nem „képviselő szerkesztő“, mert ezt a címet a miniszterelnök urnak viudikálja az ellenzék, t. i. ő szerkesztette a képviselőket a három milliójával), áldást és békességet kíván

Maros-Cstúcs, 1898.

az obstrukciótól irtózó híve:
Szabó Gyula.

Színház.

Szerdán a gyönyörű zenéjű operette „A kis alamuszi“ került színre, botrányosan kis számu közönség előtt. Valóban Bokody társulata nagyobb pártfogást érdemelne, mint amilyen ez idényben osztályrészeül jutott. Különösen az énekes darabok iránt mutatkozik részvétlenség és ez, valljuk meg őszintén, némi magyarázatát leli azon körülményben, hogy a társulat egyetlen igazán jó énekesnővel sem rendelkezik, van egy néhány női tag, ki helylyel-közzel csinosan énekel, de e helyett jobb volna egy igazán jó énekesnő. Például, ha Harkányi Gizella oly szépen és jól énekelne, mint amilyen szép volt és amilyen jól játszott ez este, egészen elfogadható Renard vicomte lett volna, de így legszebb dalai hatástalanul hangzottak el, gyöngye és kevéssé iskolázott hangja nem tudott megbirkózni a hatalmas énekszereppel. Völgyi Ilonkának már több iskolája van s hangja is erősebb, de élessége miatt nem kellemes, játéka azonban temperamentumos és szerepeit soha sem ejti el, így ez este is jól megjátszotta Sarah kényes szerepét, még pedig dicséretre méltó discretioval. Kellemes meglepetés volt a közönségre — és ennek amennyire a kis számu tenyértől kiltelt, kifejezést is adott — Szabó megjelenése Tom szerepében. Szabó már egy pár idényen át kedvence volt a közönségnek, nehezen nélkülöztük őt és most örömmel láttuk viszont. Szerepét a töle megszokott könnyed és finom komikummal játszotta meg. Igen jól játszott, mint mindig, Tukorai, kevésbé tulzott és így élvezhető volt Miklósi Mac Donaldja, kedvesen kacérkodott Takács Mariska és egy pár szólamát igen szép, érczes hangon énekelte Bombai, apró szerepében, nem ártana őt kísérletkép egy nagyobb énekszerepben felléptetni, mert szép hangja nagyon is érdemesíti reá. Balogh, Károlyi, Boda sürögtek még élénken a színen. Hanem a szerep nem tudás — dicséret a kivételeknek — már közös állapot kezd lenni! Mint kuriozumot említjük meg, hogy Károlyiné ez este — ez idényben először — nem játszott!

Mint úde szellő a fülledt levegőben, ugy hat egy zamatos, magyaros népsziumú a mai kor idegen termékei között. Igy hatott csütörtökön Géczy István népsziumúve „A geleji kiskirály“, amely amellett, hogy hatásos, jó darab, igen jó előadásban is került színi. Pompásan játszott Benedek, mint Tardi Imre, valóban már annyi jeles alakítást láttuk tőle, hogy szere-száma sincsen, nagy intelligenciája, könnyed, jellegzetes játéka, szép organuma soha sem tévesztik el hatásukat. Csinos szerelmes pár volt Takács Mariska és Szabó, kit megjelenésekor ismét tapsokkal fogadott a közönség, s jól is játszottak. Takács Mariskának a mai volt igazi szerepköre és ez játékán előnyösen

meg is látszott. Radványi ahhoz képest, hogy tudunkkal még csak kezdő, elég ügyesen és könnyedén mozog a színen, kár, hogy hangja kissé rekedtes, vagy még inkább tompa, mert ez hátrányára válik. Törzsgyökeres paraszt menyecske volt Károlyiné. Harkányi Gizella, Tukorai, Bombai, Völgyi egészítették ki a tisztességes összjátékot. A közönség kissé megemberelte magát és valamivel nagyobb számban jelent meg és tekintve a jó előadást, ezt bizonyára nem is bánta meg.

Pénteken Feuillet Oktáv híres színműve „Egy szégyen ifju története“ került színre telt ház előtt és igen jó előadásban.

Vegyes hírek.

NAPIREND.

Vasárnap, május 8. Országos vásár Nagy-Enyeden. Hétfő, május 9. Országos vásár Nagy-Enyeden. — A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6-7-ig.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyetlek elnököseket, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

— **Olvasóinkhoz.** Tudatjuk tisztelt olvasóinkkal, hogy Tauber Kornél ur megszűnt lapunk munkatársra lenni.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Balogh Lajos verespataki állami elemi iskolai tanítót a marosújvári állami elemi iskolához helyezte át.

— **Bérmálás Nagy-Enyeden.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök Nagy-Enyedre érkeztéről és a bérmálás szentsége kiosztásának sorrendjéről — illetékes helyről nyert értesítés szerint — a következőket írhatjuk: Gróf Majláth püspök szerdán e hó 11-én érkezik városunkba a délutáni 1/23 órai vonattal. Ugy az indóháznál, mint a városban a magas vendéget ünnepiesen fogadják. A fogadtatás után a püspök nyomban a templomba megy és ajtatosságának végeztével lakására, a minoriták épületébe vonul vissza, a délután folyamán fogadja az eleje járuló küldöttségeket. Csütörtökön reggel pont 8 órakor veszi kezdetét az ünnepi szent mise; majd után Deli Ödön házfőnök mond szent beszédet, majd maga a püspök. A szent beszédek végeztével veszi kezdetét a bérmálás szentségének kiosztása, amely igénybe veendi az egész délelőtti. Délben a magas vendég Deli Ödön házfőnök vendége, hol diszbed lesz tiszteletére; délután látogatókat teend és a péntek délelőtti pihenésre használja fel. Enyedről pénteken a déli vonattal távozik Maros-Vásárhelyre, hol szombaton osztja ki a bérmálás szentségét.

— **Kegyves adakozás.** Róm. kath. templomunk külső ékességében a napokban ujjlag is két szép adományul gyarapodott. Öv. Folyovics József úrnó egy szép aranyozott, bronz, 35 gyertyalángra berendezett csillárt juttatott a templomnak, amely a napokban már díszíteni fogja a templom középső hajóját. Kaszilik Emilia úrnó pedig a püspöki széket és a menyegyzet többi kis székeit vonatta be szép piros bársonnyal. Méltó, hogy e szép adományokról és a jöszívű adakozókról e helyen is megemlékezzünk.

— **Válasz Incze Istvánnak.** Nagy-Enyed város tanácsa a következő sorok közlésére kért fel: Nagy-Enyed, 1898. május 4-én. Per alatt álló kérdéseket nyilvános vitatás tárgyává tenni sem czélszerűnek, sem észszerűnek nem tartjuk, azért Incze István — különben megható — nyílt levelére csak pár szóval feleltünk. Hogy Incze Istvánnak nincs igaza, mutatják a városi levéltárban és a t. kir. törvényszéknél bárki által betekinthező ügyiratok, s igazolni fogja majd az ítélet. Legyen nyugodt a kesergő Incze István, mi nem kívánunk tőle egyebet, mint a végrendelet feltétlen teljesítését. Nem követelünk egyebet, mint, hogy azt az 5000 frtot és járulékait, melyet a végrendelező Fánta József egészben és kizárólag aszfaltjárdára hagyott és rendelt, utolsó krajczárig ezen célra fordítsa, miből következik, hogy minden ezzel ellenkező törekvéseinél minket magával szemben talál. Nem kívánjuk tehát, — amint a perben is kifejtettük — hogy a czikkiró ezen célra saját vagyonából bármit is aldozzon, hanem csak akkora területet aszfaltirozzon, mekkora a hagyományozott összegből telik. Mi ezen ügyben ép ugy, mint a Benda-hagyaték ügyében, az örökhagyó intenciónyk szigorú megvédését czélozzuk, s nem engedjük egyik esetben sem, hogy a végrendelet egyes kifejezéseinek elmagyarázásával a város közcéljaira rendelt vagyou hivatatlan magánkezébe jusson. Mindezeknél fogva czikkiróknak ugy a tényállásra, mint tanácsunk eljárására vonatkozó tendentiosus állításait, mint teljesen aaptalanokat, visszautasítjuk. Nagy-Enyed város tanácsa.

— **Adózó közönségünk figyelmébe.** Nagy-Enyed város adóhivatala ez uton is értesíti adózó polgárainkat, hogy az 1898. évre kivetett s felsőbb hatóság által is

jóváhagyott fentírt híva ahol azok és eselleg megteheti.

— **Öng** vesszük a ev. ref. le magát és kívül nyol anyagi zav

— **Öng** men Ján atyjának észrevette gyithatatl

— **Me** gyulafehé 10-én (k állami e Targysoró jegyzőkö

don és a községegy, hogy című tét

tanító. 4. szükséges alvinczi

iskolai és című tét nító. 6.

ványok, e ben leen beszéd- (kertek, tartja: V el. isk. t

— **Mi** Családi I mindenk vonalaka hogy m

ityeank pályát, lön kocsból közl

Lapok“ ugy kép melyek lános m

mellett kozik a lagosak. mot ing utca 1

— **T** netnek gyalja című tét

tében. másikon a mag retettei sugáriz

ható a német mindig borok, Ahol a el, aho ki a leg

hirtele vetnek nehéz, magya fiait k

kurucz régi ig várja dását érdekl

— **Á**pril zenem „Solve sette“ heged lap“ s

ujabb iránt szág zenét az ép oldal. Mag Cseng ügye

— **T**avas

jövahagyott földadó-lajstromok e hó 8—15. napjain a fentírt hivatal helyiségében közszemlére lesznek kitéve, ahol azokat bárki a hivatalos órák alatt betekinthei és esetleges észrevételeit írásban vagy szóban ugyanott megteheti.

— **Öngyilkos lelkész.** A legnagyobb részvétellel vesszük a hírt, hogy Bornemissza Károly, alsójárói ev. ref. lelkész, e hó 4-én forgópisztolylyal föbe lötte magát és rögtön meghalt. Az öngyilkos lelkész neje kívül nyolcz árva gyászolja. Öngyilkosságának oka: anyagi zavar.

— **Öngyilkosság.** Kelemen Klára hajdon, Kelemen János iparos polgártársunk leánya, e hó 6-án atyjának tótutczai lakásán felakasztotta magát s mielőtt észrevették volna, meghalt. A szerencsétlen leányt gyógyíthatatlan betegsége vitte a halálba.

— **Meghívó.** Az alsófehérmegyei tanító-egyesület gyulafehérvár-magyarigényi fiókköre folyó évi május hó 10-én (kedden) délelőtt 9 órakor Gyulafehérvárt, az állami elemi iskola helyiségében gyűlést fog tartani. Tájékoztató: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása, hitelesítése. 3. „Minő módon és eszközökkel volna lehető az állami, mint a községi iskolai növendékek vallásosságát fejleszteni úgy, hogy felekezeti surlódásokra alkalom ne adassék?” című tételt előadja: Altman József gyulafehérvári tanító. 4. „A hét éves kora kezdődő tankötelezettség szükségessége” című tételt előadja: Virág Péter alvinczi áll. tanító. 5. „Miképpen volna lehetséges az iskolai és családi nevelést teljes összhangzatba hozni?” című tételt előadja: Kun Henrik gyulafehérvári tanító. 6. Két választmányi tag megválasztása. 7. Indítványok, előterjesztések. 8. A nyilvános tanítás zárt ülésben leendő megbeszélése. 8 órakor nyilvános tanítás a beszéd- és értelemgyakorlatok köréből a II. osztályban (kertek, gyümölcsfák, virágok és konyhavetemények), tartja: Vályáné Embery Ilona gyulafehérvári áll. el. isk. tanító.

— **Mikor a csár utazik.** — így írja le a „Képes Családi Lapok” című képes szépirodalmi hetilap — mindenkor katonák által erős őrizet alá veszik az utazásokat. Megírja azt is a „Képes Családi Lapok”, hogy minő egyéb óvó- intézkedések történnek még ityenkor a vonaton, mily szorgos vizsgálat alá vetik a pályát, megválogatják a szolgálattelvő személyeket, külön kocsik egész raja követi, s mindezt hiteles forrásból közli a már fennebb idézett lap. A „Képes Családi Lapok” különös tekintettel van mindenkor arra, hogy egy képen, mint írásban olyan dolgokat közöljön, melyek az olvasó ismeretkörét bővítik, s ezáltal általános műveltségét elősegítik. A legjobb írók művei mellett orvosi és háztartási cikkeket is közöl, foglalkozik a társadalmi kérdésekkel, kritikái mindig tárgyalagosak. Előfizetési ára egy évre 6 frt. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Vadasz-utca 14. szám.

— **Török-német-kurucz világ.** A magyar történetnek e rendkívül fontos és érdekes korszakait tárgyalja Benedek Elek „A magyar nép mulja és jelene” című nagyszabású munkájának 10., 11. és 12-ik füzetében. És szól az egyik lapon gyászról, siralomról, a másikon fel-felrobbanó reményről, bizodalomról. És festi a magyar föld népének sorsát a mélyeséges szeretettel, mely az ő egyéb műveiből is olyan melegen sugárzik és festi azzal az objektív igazsággal, mely nem engedi, hogy érzelmei túlzásokra ragadják. Megható a kép, melyet elébünk varázsol: akár török, akár német uralkodik a magyar földön, a legnagyobb teher mindig a szegény népre nehezedik. Iszpahi, német táborok, szabadsághadjó egyaránt őt koppasztja, őt sarcolja. Ahol az első lövés eldördült, ott az ő háza hamvadnak el, ahol a régi urat elűzi az új, az első sorban rá veti ki a legelviselhetlenebb adókat és terheket. A sötét képre vetnek enyhítő fényt, hogy Rákóczy kibujdosásával újra nehéz, komor, egyhangú árnyak kerüljenek végig a magyar histórián. S a nép, mely bár maga is legjobb fiait küldte a fejedelem zászlói alá, sokat szenvedett a kuruczról és még többet a labancztól, újra hordja a régi ígát és nem tehet egyebet, mint hogy várja békén, várja hittel és bizalommal szebb időknek hajnalhasadását... Az Athenaeum kiadásában megjelenő nagyérdemű munkának minden füzeté 30 kr.

— **A „Zenélő Magyarország”** zenemű-folyóirat ápril 15-diki VIII. füzeté különösen érdekes és szép zeneműveket hoz. Tartalmazza: I. Grieg Edward „Solvejg. Bölcső-dala” műdalt. II. Yvon Ch. „Musetto” Pas de quatre-jét. III. Greizinger Iván „Dal” hegedűre zongorakísérettel. IV. Hartl H. „Album-lap” szalondarabját. Ily gazdag választékát és a legújabb zeneművek színe-javát találja meg a jó zeneiránt érdeklődő közönség a „Zenélő Magyarország” minden füzetében. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Egy-egy füzet ára 22 kr, s előfizetési ára az ép most meginduló II. évnegyedben 60 füzetre 60 oldal zenetartalomnak 1 frt. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62/a, honnan mutatványszámot bárhová ingyen és bérmentve küldenek.

— **A „Magyar Bazár”** 17. száma május elsején tavaszi öltözetek, mantillák s kalapok rajzát hozza,

azonkívül sok szép és praktikus kézimunka ábráját és magyarázatát. A divatlevél aktuális dolgokat tárgyal. A szépirodalmi mellékletben a magyar Schehezerade egy érdekes novelléje mellett a „szépség és egészség” ápolására vonatkozó hasznos cikket és a nagyvilág, irodalom s nők munkakörébe vágó apróságokat találunk. A boritékon dr. Fazekas Benczéné értekeznek a cseledekről, a „Kertész” rovatban Herzog János foker-tész ad utasítást az eleven szőnyeg-ágyak összeállítására. A „Nyilt posta” és „Levelezés” az előfizetők érdekeit szolgálja gyakorlati tanácsaival. E számban szabásiv és egy iv regénymelléklet van.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

E lefolyt héten még számosan érkeztek be a rendelések és jöhetnek többnyire már csak kisebb mennyiségekről van szó, a forgalom mégis sokkal nagyobb volt, mint más esztendőben ilyenkor.

Vöröslóhere. Európai eredetű magnak, az előrehaladt időt tekintve, aránylag jó kereslete volt; amerikai vöröslóhere névre — miután a loherevetés befejeztével az ebbeli megmaradt készleteknek nagy mennyisége mutatkozik — folyton hanyatló árak mellett a jövő évről történnek kötések.

Luczerna francia és olasz még mindig elegendő figyelemben részesül.

Takarmányrépamag a megbízható tényesztők-nél már elfogyott — a mint ezt különben már jelentettük is. — A kereskedőknél is meggyérültek a készletek, ámbár az ez idő szerinti szükségletre még elegendők.

Fűmagvakból igen sok elkelt. Biborherét, muharmagot stb. még meglehetősen keresnek.

Csarnok.

Emlékbeszéd Barabás Miklós felett.

Mondotta Kristóf György Bethlen-főtanodai tanuló.

(Vége.)

Ez utazása után Pestre jött, hol Szemere Miklós megismertette az irodalom s általában a műbarátokkal. Sok küzdés után, de végre mégis elérte azt, hogy itthon élhessen a művészetnek. Képei keresettek lévén, mindig kapott megbízást. Művészetének méltánylásául az akadémia is tagjává választotta. A magyar művészvilág pedig 77-ben — pályájának 50 éves fordulójakor — ünnepelte az öreg Barabást. Az elismerésből és méltánylásból mindig bő része volt Barabásnak s ő meglegeggel nyugodtan élte le élete utolsó öt tizedét.

Barabás, a közel 90 éves agastyán, valóságos élő műtörténelme századunknak; ismerte az ország minden számottevő művészt; részt vett az összes művészeti mozgalmakban: képzőművészeti társulatok, művészeti iskolák alapításában. Élete mozgalmas, eseményekben és sikerekben gazdag.

Mikor 1835-ben mint kész és alapos ismeretekkel rendelkező festő Pesten letelepedett, magyar festészet alig volt, sőt az irodalom is csak akkor lábbadozott. Művészi életnek nyoma sincs, csak egy szerény mellék-lap, a „Honművész” sóhajtozott utána. A közönség még nem érezte a hiányt. Egyetlen hírneves festőnk élt akkor, Markó Károly, de távol hazájától, Rómában Gyönyörű tájképein semmi sincs a haza földjéből. Évek múltán is csak Barabás az egyedüli festőművész, ki e nevet megérdemli. A többiek, Maczinkay és Kiss Bálint, csak mesteremberek voltak mellette.

Ilyen körülmények közt lépett fel Barabás, s mint hivatott vezérlő tehetség kivívta magának a helyét s a hazai festészetben ő aratta az első sikereket. Pályája kezdetén nagy szeretettel vetett vászonra egy-egy életképet. Ilyenek: „A meny hazaérkezése”, „A cigánykaraván”; ez utóbbi Petőfit is lelkesíté, minek a „Vándorélet” cz. költeményében ad kifejezést. Aquarelljei s tetszetős szövegillusztrációi még az angol és német kiadók előtt is nagyon keresettek valának. Legszívesebben illusztrálta a magyar remek irodalmi műveket, s minthogy illusztrációi tetszetek, nem kis érdeme van az irodalom közönségének a gyarapításában is.

Barabás azonban mint arcképfestő a legismertebb. Nincs a század első felének olyan magyar nevezetessége, kit egyszer vagy többször meg ne örökített volna, tartozott legyen bármely politikai párthoz vagy a társadalom bármely osztályához. Széchenyi, Kossuth, Wesselényi, Deák, gróf Dessewffy Emil, gróf Teleky József, Czuczor, Berzsenyi, Vörösmarty, gróf Dessewffy Aurél arcképei mind az ő ecsetjét dicsérik. Ez utóbbi 8 az akadémia dísztermében van. A történelmi képtárban királyunk, Albrecht főherceg és József nádor

életnagysága képei őrzik nevét. Petőfit lerajzolta háromszor s az ő ecsetje alól került ki a legjobb Petőfi-kép is.

Arcképein van bizonyos modorosság s egyhangúság, de ez éppen nem von le érdeméből semmit. Hiszen szem előtt kelle tartania a közönséget, melynek készíté azokat. Ez pedig az édeskés és szentimentális felfogással kivitt képeket szerette — és pedig nagyon szerette. Igazi művészi erő, erős egyéni felfogás és eszményítés talán csakis a Petőfi-képen ömlik el és jut kifejezésre. Mindamellett nem volt ő pusztán fotografus, csak sokat adott a közlésre.

Festett ezenkívül oltárképeket is, melyek közül kettő Zentán, Szt.-Istvánja Boros-Jenőn, Szt.-Nepomukja Sopronban van. Vallásos kedély volt, erős faj- és hazaszeretettel. Pályájának története szoros összefüggésben áll nem csak a műtörténelemmel, hanem az irodalom fejlődésével s a politikai átalakulással is.

Azonban, T. K.! erősen élt benne az emberi érzelem egyik legtisztább, de legszebb virága: a háláérzet. S ennek kifejezést adott nem csak jöltevéi, pártfogói iránt, hanem az intézet iránt is, melyben művészi hajlama feltűnt és megegyeztetett. Mindenkor szeretettel emlékezik a Bethlen-kollégiumra. Első rajzainak egyikét — egy csinos kis quodlibetjét — gyermekkori emlékül az intézetnek ajándékozta. Aztán mikor a nagy alapító képeinek a megörökítéséről volt szó, t. i. a nyolczvanas évek végén, szíves örömet vállalkozott egy életnagyságú kép készítésére. Ugyszólván ingyen tette meg ezt. Pedig ekkor már nem igen rajzolt öregkora s szemének gyengesége miatt. S mintha a Gondviselőnek is leginkább tetszett volna eme hálából fakadó vállalkozása, a Bethlen-kép, mely dísztermünkben látható, a legsikerültebb alkotásai egyike. Ezen már igazán teljes mértékben nyilvánul az ő művészi erejének nagysága és felfogásának eszményítő izlése. A megfontoló, nagy és merésztervű politikus, a vallásos érzésnek hódoló ember, az edzett lovas s a tudományért és művészetért áldozni kész fejedelem tekint le reánk. Háláérzetének eme nyilatkozatával nagy hálára kötelezte maga iránt intézetünket.

T. K.! Hogy életrejez teljes legyen, hibát követnék el, ha fel nem említeném azt is, hogy boldog családi életet élt. Valamint az újabb művészi nemzedék kivétel nélkül szeretettel ragaszkodik az öreg Barabás bácsihoz, ugy családja is egész életében meglegeggel és boldogsággal töltötte el nemes lelkét.

Egy ilyen férfi emlékének áldozni; egy ilyen fáradságos, küzdelmes és lankadatlan munkában kivívott nagy és szép érdemek iránt elismeréssel adózni; szorgalmáról s törekvő és soha sem önhitt jelleméről példát venni: helyes és méltó megnyilatkozása a nemesebb érzelmeknek.

De leróni ezenkívül kegyeletünk és hálánk adóját az iránt, kinek ecsetjét dicséri a nagy alapító emléke; megemlékezni róla mint iskolánk jelesebbjeinek jeleséről és büszkeségéről: kötelez minket a hála.

Társaim! Barabás nincs többé az élők sorában. Szép és kedves élete megszűnt. Lenyugvók ősz fürteiben. Halála olyan, mint a százados tölgy kidulése, melyet sok szem lát meg s nagy tömeg áll körül. Az ő halála is sokakat gyűjtött egybe s emléket ezek hordozzák szívökben.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

119—898. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kisbirtokosok országos földhitelintézete végrehajtásának David Mihaila végrehajtást szenvedő elleni 30 frt s jár. iránti végrehajtás ügyében a mihálcfalvi 100. sz. tjkvben A + 1, 7, 8, 17 és 22—25 r. 285, 286, 2427/2, 2617/2, 4245/1, 1260/2, 1793/2, 1794, 5264/2/1 és 4057/2 ingatlanára 325 frt megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi május hó 23-án d. e. 10 órakor Mihálcfalva községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverési szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ár olyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátnéznak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis. érvényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságot.

Kelt Balázsfalván, 1898. február hó 4. napján.

Preiszenberger,

kir. aljárásbíró.

1483 1—1

213—1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósg 1422/899 számú végzése által Umlauf Oktávian végrehajtó javára

nagyenyedi lakos Cservény Mátyás ellen 120 frt tőke, ennek 1895. év február hó 10. napjától számítású 5% kamatai és egyéb törvényes járuléai követelés erejéig elrendelt, kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 332 frtra becsült hájszir, likör, csős török-buza, krumpli, 3 ló, 3 malaerből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1806-898 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden a város háza előtt leendő eszközésére 1898-ik évi május hó 26-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1898. évi május hó 5. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

1481 1-1

Aki épületein vagy kerítésein, szóval az időjárás változásainak kitéve, szabadban levő tárgyakat egyszerű és biztos módon, bemázolással, rothadástól és gombaképződéstől évekre meg akarja óvni, használja a több mint 20 év óta alkalmazott

Carbolineumot
(Patent Avenarius)

örzikedik a csekély értékű utánzatoktól.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Carbolineum-gyár R. AVENARIUS

BÉCS, III., Hauptstrasse 84.

1436 6-10

HIRDETMÉNY.

Ó es. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítottik

a XX. magyar királyi államsorsjáték,

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a ezirkvenczai „László” gyermek-kórház, 3. a zólyom-lipesei „Gizella” munkás-árvaház, 4. a Józsvi-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti „Klotild” szeretetház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypéteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részére tessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára rugnak, és pedig:

1 főnyeremény 150.000 korona	10 nyeremény á 1000 korona
1 „ 50.000 „	20 „ „ 500 „
1 „ 20.000 „	50 „ „ 100 „
1 „ 10.000 „	100 „ „ 50 „
2 nyeremény á 5.000 „	1000 „ „ 20 „
5 „ 2.000 „	6500 „ „ 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul 1899. évi június hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest, fővárház, félemelet), ahová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatálnál, a legtöbb postahivatálnál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1898. április hó.

1472 4-6

M. bir. lottó-igazgatóság.

197-1898. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. járásbírósnak 1897. évi 5332. sz. végzése folytán dr. Jeney Elek ügyvéd által képviselt Farkas Sámuel felperes részére Munteán Hanaszia és Spineán Máté alperesek ellen 60 frt követelés jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől le-

foglalt és 326 frt becsült ingóságokra a marosújvári kir. járásbírósnak 1201/898. sz. végzésével a további eljárás elrendelvényével, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, O-Tordos község határain végrehajtást szándékozó lakásán az árverési leendő megtartására határidőül 1898. évi május hó 14-ik napján délelőtt 10 órája kitzetik, a mikor a bíróság lefoglalt csür és pajta, 2 szekér, 4 ló, 1 óska rosta, eszplógép, 1 malcaz és 14 szuszék a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a

mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Maros-Ujvárt, 1898. évi május hó 1. napján.

1480 1-1

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

1000 Készpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 „ „	200000
	2 „ „	100000
	1 „ „	90000
	1 „ „	80000
	1 „ „	70000
	2 „ „	60000
	1 „ „	40000
	5 „ „	30000
	1 „ „	25000
	7 „ „	20000
	3 „ „	15000
	31 „ „	10000
	67 „ „	5000
	3 „ „	3000
	432 „ „	2000
	763 „ „	1000
	1238 „ „	500
	90 „ „	300
31700 „ „	200	
3900 „ „	170	
4900 „ „	130	
50 „ „	100	
3900 „ „	80	
2900 „ „	40	

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

amelyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték nem-sokára ismét megkezdődik és

50,000 jut **100,000** sorsjegyre, nyeremény

tehát az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek fele nyereménnyel huzatik és a nyerési esély igen nagy. Összesen tizenhárom millió 160.000 korona kerül biztos döntésre. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Minél előbbi megrendelésnél I-ső osztályu eredeti sorsjegyeket a tervszerinti eredeti áron és pedig egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.- frt

„ fél „ „ „ 3.- „

„ negyed „ „ „ 1.50 „

„ nyolczad „ „ „ .75 „

utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldünk szét. Hivatalos jegyzéket minden húzás után megküldjük, hivatalos tervezetek díjtalanul rendelkezésre állanak. A húzások nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereményhuzása május hó 11. és 12-én lesz és kérjük b. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (húzás napja)

közvetlenül hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a magy. királyi szab. osztályosorsjáték főelárusító

Budapest, V., Váci-körút 4/A.

Rendelőlevél kivágandó.

TÖRÖK A. és Tsa uraknak
Budapest, Váci körút 4/A.

Kérem, nekem eredeti I. osztályu osztályosorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeg: utárveendő mellékelve postautalvánnyal küldeték. frt

(Amely rovart száhségtelen, türelendő.)

Pontos ezlm:

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szives tudomásukra hozni, hogy valódi javított Wermorel peronoszpóra permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény ércből készül, mely képes a kékkő-olajat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető**, bárki által igazitható és összeállitható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb**, legolesőbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélból készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** u hoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolesőbban szállit bárnekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOSCINI CEMENT UNIÓ.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyuk-ketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó**.
Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál**.

A leghiresebb gözmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénz teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-niát** és **oros halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű **tanulónak** elfogadtatik.

Friss székelly turó és kaskavál mindig kapható.